

OB-III.431.4.2013.DR

8539/13  
Białystok, 27 czerwca 2013 roku



**Pan**  
**Radosław DOBROWOLSKI**  
**Burmistrz Supraśla**

### WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w zw. z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) w dniach 22 i 25 marca 2013 roku pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

1. **Ewa Monika Bielewska** – kierownik Oddziału ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu -upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 1 znak: OB-III.431.4.2013.DR z dnia 21 marca 2013 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Andrzeja Władysława Gawkowskiego
2. **Dorota Romanowicz** – inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 2 znak: OB-III.431.4.2013.DR z dnia 21 marca 2013 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Andrzeja Władysława Gawkowskiego
3. **Anna Sosnowska-Adamska** – inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 3 znak: OB-III.431.4.2013.DR z dnia 21 marca 2013 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Andrzeja Władysława Gawkowskiego,

przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Stanu Cywilnego w Supraślu, ul. Piłsudskiego 58, 16-030 Supraśl.

Przeprowadzona kontrola była kontrolą planową dotyczącą oceny prawidłowości realizacji zadań określonych ustawą z dnia 29 września 1986 roku – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 z późn. zm.), rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 roku, Nr 136, poz. 884 z późn. zm.), ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414).

Kontroli podlegał okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2012 roku.

**Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami**

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że:

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przestrzegał właściwości miejscowej w sprawach rejestracji stanu cywilnego.

Akty stanu cywilnego sporządzane są przy wykorzystywaniu systemu komputerowego stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. nr 136, poz. 884 z późn. zm.). Akty zostały sporządzone czytelnie, a pisownia poszczególnych wyrazów nie budzi wątpliwości i jest zgodna z obowiązującą normą ortograficzną - § 2 ust. 2 rozporządzenia.

Daty sporządzenia aktów i daty zdarzeń zostały wpisane zgodnie z obowiązującymi przepisami - § 5 rozporządzenia. Występujące pomyłki w aktach stanu cywilnego zostały prawidłowo poprawione i omówione w rubryce „uwagi”- § 2 ust. 5 rozporządzenia. Wolne miejsca w poszczególnych rubrykach aktów, jak też w rubryce „uwagi” zostały zakreślane zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia. W aktach sporządzonych na podstawie decyzji administracyjnych – poza jednym przypadkiem (akt małżeństwa Nr 2/2012) - dokonano stosownej adnotacji w rubryce „uwagi”- § 7 ust. 1 rozporządzenia.

Księgi stanu cywilnego za 2012 rok zostały prawidłowo zamknięte – zgodnie z § 12 rozporządzenia.

Wszystkie akty stanu cywilnego były podpisywane przez Kierownika USC lub Zastępcę Kierownika USC i przez osoby zobowiązane do ich podpisania.

Dokumenty do akt zbiorowych aktów urodzeń, małżeństw i zgonów kompletowane są w sposób zgodny z art. 17 ust. 2 p.a.s.c. oraz z § 15 rozporządzenia MSWiA. Każdorazowo znajdowały się w nich dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów.

W przypadku aktów dotyczących małżeństw zawartych przed Kierownikiem USC stwierdzono, że osoby zawierające związek małżeński były pełnoletnie. Zachowany został termin miesięczny od daty złożenia pisemnych zapewnień przez nupturientów bądź też w aktach zbiorowych znajdowały się decyzje o skróceniu miesięcznego terminu określonego w art. 4 k.r.i o. Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo złożyły Kierownikowi USC dokumenty wymagane przepisami prawa, niezbędne do zawarcia małżeństwa.

Zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączonej zawarcie małżeństwa wydawane były zgodnie z treścią przepisu art. 4<sup>1</sup> k.r.i o.

Zaświadczenia stanowiące podstawę sporządzenia aktów małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 k.r.i o. zostały sporządzone i podpisane przez upoważnione osoby oraz wpłynęły do USC w wymaganym ustawowo terminie

- na zaświadczeniach odnotowywano datę ich wpływu do Urzędu. Małżeństwa były zawarte w terminie ważności zaświadczenia.

We wszystkich sprawdzonych aktach małżeństw dane zawarte w aktach małżeństw były zgodne z danymi zawartymi w zaświadczeniach w zakresie daty i miejsca zawarcia związku małżeńskiego oraz imion i nazwisk małżonków.

Wszystkie akty zgonów sporządzane na podstawie karty zgonu były sporządzane prawidłowo. Zgłoszenia zgonów dokonywane były prawidłowo i w ustawowym terminie, zgodnie z treścią art. 64 p.a.s.c. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy treścią aktów zgonu a treścią kart zgonu, na podstawie których akty zostały sporządzone.

W jednym przypadku (akt zgonu Nr 22/2012) brak jest w akcie zgonu w rubryce I „Dane dotyczące osoby zmarłej” pkt 5 „Data urodzenia” - daty urodzenia osoby zmarłej.

W aktach zbiorowych do aktów stanu cywilnego sporządzanych na podstawie decyzji podjętych w trybie art. 73 ust. 1 p.a.s.c., a także art. 70 znajdują się dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów w ww. trybie.

Wydane decyzje posiadały prawidłową podstawę prawną. W przypadku decyzji o wpisaniu zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg stanu cywilnego powoływano w treści decyzji jako podstawę prawną - art. 73 ust. 1 p.a.s.c., w przypadku decyzji o zarejestrowaniu w polskich księgach stanu cywilnego zdarzeń, które nastąpiły za granicą – art. 70 p.a.s.c., w przypadku decyzji o uzupełnieniu i sprostowaniu treści aktów stanu cywilnego - odpowiednio art. 36 p.a.s.c. i art. 28 p.a.s.c. Jednak w większości sprawdzonych decyzji podany został niewłaściwy publikator ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawa o a.s.c. i/lub ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego.

W kilku wydanych decyzjach dot. wpisania zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg (akt urodzenia Nr 7/2012, Nr 9/2012, Nr 13/2012 i Nr 19/2012, akt małżeństwa Nr 55/2012, Nr 92/2012) oraz w decyzjach dot. sprostowania i/lub uzupełnienia (akt urodzenia 9/2012 i Nr 19/2012, akt małżeństwa Nr 24/1984 i Nr 41/2008), druga ze stron brała udział w prowadzonym postępowaniu natomiast nie została uwzględniona w decyzjach.

W kilku przypadkach odnotowano, że w aktach zbiorowych brak jest potwierdzenia odbioru decyzji przez drugą stronę postępowania (dot. decyzji o wpisaniu aktów urodzenia Nr 2/2012 i Nr 3/2012) oraz decyzji o uzupełnieniu i sprostowaniu aktu urodzenia Nr 2/2012 i Nr 3/2012.

Ponadto w dziesięciu przypadkach w prowadzonych postępowaniach dot. wpisania zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg (akt urodzenia Nr 14/2012, akt małżeństwa Nr 2/2012, Nr 81/2012) oraz w prowadzonych postępowaniach dot. uzupełnienia aktów stanu cywilnego - sporządzonych na podstawie decyzji podjętej w trybie art. 73 ust. 1 prawa o asc - (akt urodzenia Nr 7/2012, Nr 13/2012, Nr 14/2012, akt małżeństwa Nr 2/2012, Nr 55/2012, Nr 81/2012, Nr 92/2012) stwierdzono, że druga ze stron nie brała udziału w prowadzonych postępowaniach.

W kilku przypadkach w wydanych decyzjach dot. wpisania zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg (akt małżeństwa Nr 2/2012, Nr 84/2012), a także w decyzji dot. uzupełnienia aktu małżeństwa Nr 84/2012 Kierownik USC nie odzwierciedlił faktu, iż strona/strony była/y reprezentowana/e przez pełnomocnika.

W kilku przypadkach (akt małżeństwa Nr 90/2012, akty urodzenia Nr 2/2012, Nr 3/2012, Nr 9/2012 i Nr 21/2012) w decyzji stanowiącej podstawę sporządzenia aktów oraz w aktach stanu cywilnego Kierownik USC wpisał jako miejsce zdarzenia odpowiednio (miejsce zawarcia związku małżeńskiego lub miejsce urodzenia dziecka) i/lub miejsce zamieszkania małżonków/rodziców w polskim brzmieniu – odpowiednio „Nowy Jork”, zamiast „New York” oraz „Londyn”, zamiast „London”, tak jak wynikało to z zagranicznych aktów.

W jednym przypadku (dot. aktu urodzenia 13/2012) Kierownik USC wpisał w akcie urodzenia przez domniemanie nazwisko rodowe matki dziecka.

W jednym przypadku (dot. aktu urodzenia Nr 8/2012) Kierownik USC nie odzwierciedlił informacji dotyczącej uznania ojcostwa, mimo że do akt zbiorowych dołączony został odpowiedni dokument.

W dwóch przypadkach, podejmując decyzje dot. wpisania zagranicznych aktów małżeństwa do polskiej księgi Kierownik USC nie zachował istoty transkrypcji, wpisując zarówno w decyzjach, jak i aktach w księdze polskiej dane z polskimi znakami diakrytycznymi (dot. aktu małżeństwa Nr 84/2012 i Nr 90/2012).

W przypadku podjęcia decyzji o sprostowaniu i/lub uzupełnieniu w aktach stanu cywilnego, w rubryce wzmianki dodatkowe nanoszone były informacje o podjętych decyzjach.

W siedmiu przypadkach Kierownik USC naniósł wzmiankę dodatkową o sprostowaniu lub uzupełnieniu aktu przed doręczeniem decyzji stronie. Należy wskazać, że zgodnie z art. 110 Kpa organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia.

W jednym przypadku Kierownik USC naniósł wzmiankę o uzupełnieniu aktu małżeństwa na podstawie nieostatecznej decyzji (akt małżeństwa Nr 84/2012).

W przypadku decyzji dot. sprostowania aktu małżeństwa Nr 9/1974/Z Kierownik USC w Supraślu błędnie wpisał w decyzji nazwisko wnioskodawczyni. Ponadto w treści wpisano błędnie zamiast „na marginesie aktu małżeństwa” – „na marginesie aktu urodzenia”.

W przypadku decyzji podjętej w trybie art. 70 Prawa o a.s.c. (dot. aktu urodzenia Nr 8/2012) Kierownik USC błędnie wpisał, iż treść decyzji podlega wpisaniu do księgi urodzeń „za 2009 rok”, zamiast do księgi urodzeń „za 2012 rok”. Podobny błąd wystąpił w decyzji dot. wpisania aktu małżeństwa Nr 2/2012 – Kierownik wpisał, iż treść decyzji podlega wpisaniu do księgi małżeństw „za 2011 rok” zamiast do księgi małżeństw „za 2012 rok”.

W jednym przypadku Kierownik USC przyjął do transkrypcji odpis aktu urodzenia wydany przez USC na Białorusi oraz tłumaczenie dokonane przez Tłumacza Przysięgłego Państwowej Kancelarii Notarialnej w Grodnie, ponadto do uzupełnienia aktu przedłożono odpis aktu małżeństwa rodziców oraz odpisy aktów urodzeń wraz z tłumaczeniami wykonanymi przez ww. tłumacza. Następnie, Kierownik USC na prośbę strony zamienił przedłożony do uzupełnienia odpis aktu małżeństwa rodziców oraz odpis aktu urodzenia ojca osoby, której akt dotyczy na inne odpisy o tej samej treści, pozostawiając tłumaczenie wcześniej przedłożonych odpisów, co spowodowało rozbieżności pomiędzy oryginałami odpisów złożonych do akt a ich tłumaczeniami m.in. w zakresie numerów aktów (dot. aktu urodzenia Nr 1/2012).

Losowa kontrola dokumentacji wykazała, że w wielu przypadkach spośród sprawdzonych wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego brak jest określenia stopnia pokrewieństwa wnioskodawcy, co uniemożliwia stwierdzenie, czy osoby te były uprawnione do otrzymania odpisu aktu stanu cywilnego na podstawie art. 83 p.a.s.c. Wnioskodawcy potwierdzali fakt i datę odbioru odpisów podpisem na podaniu, zaś w przypadku doręczenia za pośrednictwem poczty, w aktach znajdowało się zwrotne potwierdzenie odbioru.

Księgi stanu cywilnego w Urzędzie Stanu Cywilnego w Supraślu są należycie zabezpieczone przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich.

Mając na względzie powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

- ✓ 1. powoływanie w decyzjach podejmowanych na podstawie ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego aktualnego publikatora ww. aktu prawnego, a także ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego;
- ✓ 2. przestrzeganie zasad kierujących transkrypcją. Należy bowiem pamiętać, że transkrypcja polega na wiernym przeniesieniu danych z odpisu aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do księgi polskiej w zakresie wymaganym przez prawo polskie;
3. podjęcie decyzji w sprawie sprostowania aktu urodzenia Nr 2/2012, aktu urodzenia Nr 3/2012, aktu urodzenia Nr 9/2012 i Nr 21/2012 i aktu małżeństwa Nr 90/2012 w zakresie danych dot. nazwy miejscowości, w której nastąpiło zdarzenie i/lub miejsce zamieszkania rodziców/mążonków, tj. odpowiednio z „Londyn” na „London” i „Nowy Jork” na „New York”;
- + - 4. podjęcie czynności mających na celu uzupełnienie aktu zgonu Nr 22/2012 z 16.04.2012 w zakresie daty urodzenia osoby zmarłej;
- ✓ 5. podjęcie czynności mających na celu sprostowanie decyzji Nr USC.5352.36.2012 z 31.08.2012 w zakresie nazwiska wnioskodawczyni oraz błędnej treści decyzji;
- ✓ 6. podjęcie czynności mających na celu sprostowanie treści decyzji Nr USC.5353.6.2012 z 24.05.2012 stanowiącej podstawę sporządzenia aktu Nr 8/2012 do księgi urodzeń;
- ✓ 7. podjęcie czynności mających na celu sprostowanie treści decyzji Nr USC.5353.1.2012 z 16.01.2012 dot. wpisania aktu Nr 2/2012 do księgi małżeństw;
8. zwrócenie uwagi aby w sytuacji, gdy strona jest reprezentowana przez pełnomocnika, fakt ten był odzwierciedlany w decyzjach wydawanych przez Kierownika USC;
- ✓ 9. przestrzeganie zasady wynikającej z *art. 21 ust. 2 prawa o asc*, tj. wpisywanie wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego na podstawie ostatecznych decyzji; przestrzeganie przepisów Kpa dotyczących doręczania decyzji stronie. Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia. Doręczenie jest momentem od którego decyzja trafia do obrotu prawnego. Data, jaką opatrzony jest dokument nie ma tu znaczenia. *Niewłaściwie doręczona decyzja nie rozpoczyna biegu terminów, m.in. terminu ostateczności decyzji administracyjnej*;
- ✓ 10. przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach administracyjnych przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego - w szczególności art. 61 § 4 dotyczącego zawiadomiania o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz wyrażonej w art. 10 § 1 zasady czynnego udziału stron w każdym postępowaniu. Brak bowiem udziału strony bez jej winy w jakimkolwiek stadium postępowania stanowi podstawę do jego wznowienia na wniosek strony – art. 145 § 1 pkt 4 w zw. z art. 147 Kpa. Jednocześnie w wydawanych decyzjach należy uwzględniać wszystkie strony biorące udział w postępowaniu;
- ✓ 11. egzemplarze decyzji wysyłane stronom za pośrednictwem poczty – powinny być wysyłane za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, w przypadku odbioru decyzji przez

strony w lokalu urzędu stanu cywilnego – fakt ten powinien być potwierdzany na egzemplarzu decyzji pozostającej w aktach zbiorowych;

- ✓ 12. odzwierciedlanie we wnioskach o wydanie odpisów aktów stanu cywilnego czy wnioskodawcy, ubiegający się o wydanie odpisu są uprawnieni do jego otrzymania na podstawie art. 83 prawa o asc;
- ✓ 13. przestrzeganie zasady określonej w § 9 rozporządzenia, tj. aby dokumenty wystawione w języku obcym składane w związku z dokonywaniem czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, przyjmowane były wraz z ich urzędowym tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego lub polskiego konsula;
- ✓ 14. przestrzeganie zasady określonej w § 15 ust. 4 rozporządzenia, że dokumenty złożone do akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego nie podlegają zwrotowi;
- ✓ 15. przestrzeganie zasady określonej w § 7 ust. 2 rozporządzenia, tj. wpisywanie w aktach stanu cywilnego w rubryce „uwagi” adnotacji o sporządzeniu aktu na podstawie decyzji administracyjnej, orzeczenia sądu lub protokołu;
- + - 16. Podjęcie czynności mających na celu uzupełnienie aktu urodzenia Nr 8/2012 o informację dot. uznania ojcostwa.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań lub wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Władysław Gawkowski  
Dyrektor Wydziału  
Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców